

Klimatfrågan, IPCC och Riksdagen

Miljömål men inte tvågradersmål

Presentation vid ett seminarium i riksdagshuset 24 mars på temat
Vad händer med klimatfrågan 2010?

Klimatförändringar måste ses i ett helhetsperspektiv. Den snäva inriktningen via IPCC på antropogena växthusgaser har lett fel med allvarliga konsekvenser.

Långsiktigt är nedkylning och nästa istid det övergripande hotet. Den gångna vintern har visat att beredskap knappast finns ens för kortvarig kyla. Var ligger ansvaret för den ensidiga fokuseringen på uppvärmning?

Kortsiktigt måste satsningar inriktas på förebyggande skydd mot skadeeffekter som förstärks av väder och klimat. Insatser mot växthusgaser löser inte svåra problem med kyla, hetta, torka, stormar och översvämningar.

Chalmers vision - för en hållbar framtid

Nedkylning gentemot uppvärmning

Illustrationerna bakom länkarna ovan visar var inlandsis slår hårdast men också att global uppvärmning främst skyddar i just dessa områden.

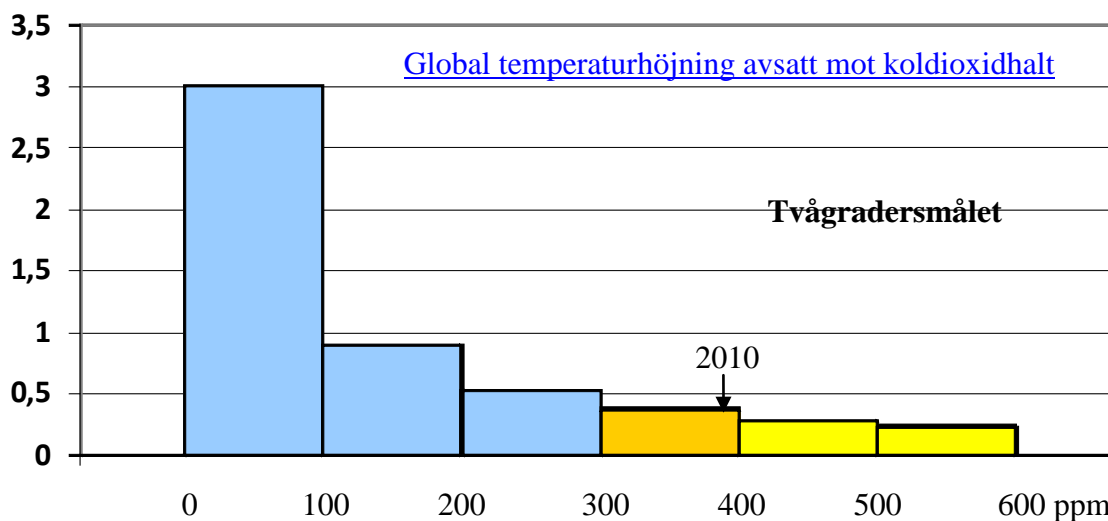
Farlig nedkylning: Det stora klimathotet mot Nordeuropa är nästa istid. Inlandsis över Skandinavien är normaltillståndet som regelbundet har brutits av kortare värmeperioder. Vi befinner oss nu i slutet av en sådan.

Positiv uppvärmning: Globala temperaturändringar blir störst över landområdena i norr. Detta inger hopp om att 1900-talets något ökade globala temperatur kan fördröja nedkylningen inför nästa istid.

Varmare klimat bättre: Traditionellt har varmare klimat i Norden alltid setts som en klimatförbättring. Odlings- och livsbetingelser förbättras och den biologiska mångfalden ökar mycket starkt.

Fel fokus för IPCC: Att FN:s klimatpanel inriktats på mänsklig klimatpåverkan har lett till en farlig obalans. Hotet från nästa istid har förbisetts och i stället har global uppvärmning utmålats som en fara.

Hopp för 2010: Global uppvärmning börjar ses mot bakgrund av nästa istid som det stora hotet.

Oseriöst tvågradersmål

Ökande halter av växthusgaser ger allt mindre ökning i temperatur. Forskare på klimatområdet som vill ha ökade anslag talar ofta tyst om detta.

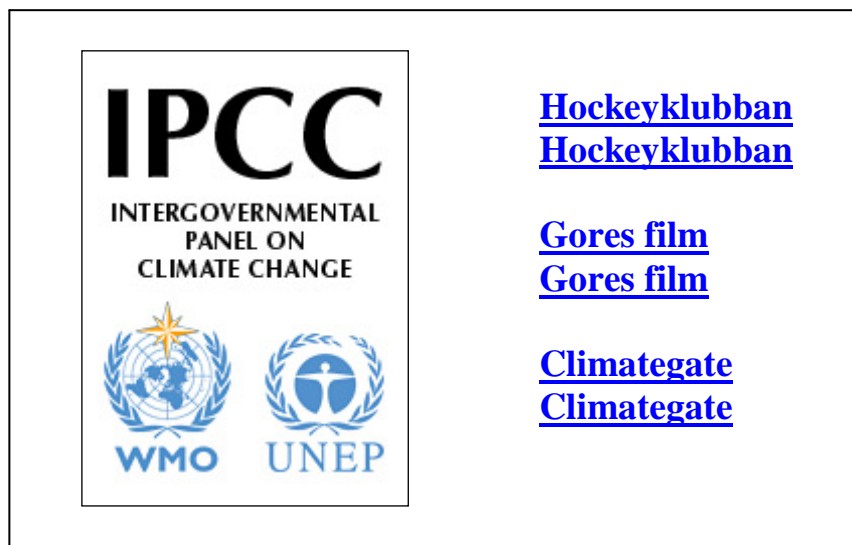
Data från 1900-talet: Även [temperaturdata från IPCC](#) korresponderar dåligt med [höjda koldioxidhalter](#). En temperaturhöjning på 0,3-0,5 °C kan enligt IPCC ändå sannolikt tillskrivas ökade halter av koldioxid.

Avtagande effekt framåt: Ett viktigt men ofta förbiset förhållande är det i princip logaritmiska samband mellan halt och temperatur som figuren visar. Utgående från 0,4 °C höjd temperatur under 1900-talet kan alltså en ökning till ca 500 ppm koldioxid år 2050 ge endast ca 0,3 °C ökad global temperatur.

Tvågradersmålet: Allt tal om tvågradersmålet till 2050 bygger därför på antaganden om förstärkande effekter från annat än koldioxid. Sådana effekter finns men negativa reglerande återkopplingar är starkare. Det bör också observeras att återkopplingar ligger inbyggda redan i data från 1900-talet.

Bedrägeri: Att tala om att lösa klimatfrågan genom minskade utsläpp av växthusgaser blir mot denna bakgrund orimligt. Mot U-länder som står inför svåra problem med helt andra orsaker framstår det som ansvarslöst.

Hopp för 2010: Betydelsefulla aktörer stärker sin trovärdighet genom att sluta tala om ”tvågradersmålet” och om att ”lösa klimatfrågan”.

Kris för IPCC och naturvetenskapen

En serie misstag och missförhållanden har det senaste decenniet bland alltför initierade raserat förtroendet för FN:s klimatpanel IPCC.

Hockeyklubban: Användningen av den famösa hockeyklubban som underlag framstår nu som vilseledande. Det blev ohållbart att försöka trola bort historiskt väl belagda klimatförändringar under de senaste tusen åren.

Fredspriset och Gore: Klimatfrågan lyftes 2007 fram i opinionen av Al Gores omtalade film, och Gore och IPCC delade fredspriset. Genom priset kom IPCC att oreserverat förknippas med många uppenbara fel och överdrifter i filmen. Svenska media var okritiska med få balanserade undantag som [Chemicalnet](#).

Climategate: Via hackad e-post avslöjades hur ledande klimatforskare inom IPCC:s toppskikt trixat med data och vetenskaplig publicering. Detta sänker anseende och förtroende för IPCC och klimatforskning och spiller även över negativt på miljö- och naturvetenskap.

Transparens: Krisen har tydligt visat på behovet av demokratisering och ökad öppenhet inom naturvetenskaplig forskning då stora ekonomiska värden står på spel. [Öppen nätpublicering](#) kan liksom initierade forskarbloggar bidra till balans och motverka utestängning av kritiskt granskande forskning.

Hopp för 2010: IPCC avvecklas eller rekonstrueras med förändrad inriktning.

1. begränsad klimatpåverkan 2. frisk luft 3. bara naturlig försurning 4. giftfri miljö 5. skyddande ozonskikt 6. säker strålmiljö 7. ingen övergödning 8. levande sjöar och vattendrag	9. grundvatten av god kvalitet 10. hav i balans 11. myllrande våtmarker 12. levande skogar 13. ett rikt odlingslandskap 14. storslagen fjällmiljö 15. god bebyggd miljö 16. rikt växt- och djurliv

Riksdagens nationella miljömål

Nationella miljömål

Centrala miljömål som giftfri miljö och biologisk mångfald har skymts av klimatfrågans dominans. Forskning, media och politik behöver under 2010 omprioritera från växthusgaser till dessa livsviktiga miljöproblem. Balans mellan olika miljöproblem är också viktig i utbildning och [kurslitteratur](#).

Giftfri miljö: Hälften av de av riksdagen antagna nationella miljömålen kan sägas ingå under det centrala målet giftfri miljö. Tiotusentals miljö- och hälsofarliga ämnen finns i halter hundrafalt över de naturliga. Detta kan ställas mot en endast 30 % förhöjd nivå av det ofarliga och livsviktiga ämnet koldioxid.

Biologisk mångfald: De flesta övriga målen kan inordnas under biologisk mångfald. En mängd oersättliga arter hotas av att deras naturtyper exploateras och förstörs.

EU och 20-20-20: Nya energirelaterade [mål för EU till 2020](#) siktar på 20 % mer förnybar energi och 20 % mindre energianvändning. Omformulering av första målet från 20 % mindre växthusgaser till 20 % mindre fossil energi skulle ge ökad naturvetenskaplig trovärdighet åt målen.

Hopp för 2010: Allt fler viktiga aktörer ställer om från bedrägliga klimatmål till trovärdiga miljö- och energimål.